

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Folketingstidende 1969-70 FF sp. 3233, 3605, 4342 og 4473; tillæg A, sp. 2369; tillæg B, sp. 673; tillæg C, sp. 321) er senest bekendtgjort ved løvbekendtgørelse nr. 417 af 4. august 1976.

Lovforslaget indeholder forslag om indførelse af varslingsregler i forbindelse med afskedigelser af større omfang tillige med forslag til regler om forhandling mellem arbejdsgivere og lønmodtagere forud for sådanne påtænkte afskedigelser og forud for varslingen over for vedkommende arbejdsmarkedsnævn.

Forslaget tilsigter, at der så tidligt som muligt forud for påtænkte afskedigelser optages forhandlinger på den berørte virksomhed om, hvorledes afskedigelserne kan undgås eller begrænses eller følgerne heraf afbødes. Samtidig har lovforslaget til formål at give arbejdsmarkedsnævnene og dermed arbejdsformidlingen mulighed for på et tidligt stadium at søge løsninger på de problemer, som afskedigelser rejser.

I.

Baggrunden for forslaget er rådsdirektiv af 17. februar 1975 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende kollektive afskedigelser. Direktivet er optrykt som bilag til lovforslaget og indeholder følgende hovedprincipper:

1) Virksomheder af en vis nærmere angivet størrelse, som påregner at foretage afskedigelser af større omfang (fastlagt i direktivet), skal indlede forhandlinger med repræsentanter for lønmodtagerne på virksomheden.

2) Virksomhederne skal, efter at forhandlingerne er indledt, og senest 30 dage forud for det tidspunkt, afskedigelserne får virkning fra, give meddelelse herom til vedkommende offentlige myndighed.

3) Den offentlige myndighed skal benytte varslingsfristen til at søge løsninger på de problemer, som afskedigelserne rejser.

4) Det enkelte medlemsland kan give den offentlige myndighed mulighed for at forkorte og forlænge 30-dages fristen.

5) Gennemførelseslovgivningen — i det mindste svarende til direktivets minimumsbestemmelser — skal være trådt i kraft inden den 17. februar 1977.

Direktivet har til formål både at øge beskyttelsen af lønmodtagere i tilfælde af kollektive afskedigelser og at være et arbejdsmarkedspolitisk redskab.

Forslaget til den danske gennemførelseslovgivning er gjort til genstand for indgående overvejelser i samarbejde med hovedorganisationerne i et underudvalg under EF-specialudvalget vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold. Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, justitsministeriet og arbejdsdirektoratet var foruden arbejdsministeriet repræsenteret heri.

Underudvalget afgav den 31. maj 1976 til arbejdsministeriet en lovskitse med kommentarer til den danske gennemførelseslovgivning. Der var i underudvalget enighed bortset fra en reservation fra Dansk Arbejdsgiverforening over for forslaget (§ 23 d, stk. 2 og stk. 3) om arbejdsmarkedsnævnenes adgang til forkortelse/forlængelse af 30-dages fristen. Dansk Arbejdsgiverforening har desuden under udvalgsdrøftelserne tilkendegivet, at man ikke kan tilslutte sig den fortolkning af EF-direktivet, art. 4, stk. 1, der er lagt til grund for bestemmelsen i lovforslagets § 23 d, stk. 3, sidste punktum (jfr. bemærkningerne til denne paragraf), ligesom man finder, at deltagelse af lægdommere i ankeinstansen er upåkrevet, jfr. bemærkningerne til § 23 g.

Arbejdsministeriet kunne principielt tilslutte sig lovskitzen med kommentarer, og lovforslaget er udarbejdet på grundlag heraf.

Lovforslaget ændrer ikke de i henhold til lov, overenskomst eller anden aftale bestående individuelle opsigelsesvarsler, ligesom det ikke ændrer de bestående arbejdsretlige regler. Forslaget skal sikre, at der i forbindelse med påtænkte afskedigelser af større omfang finder forhandlinger sted på den enkelte virksomhed mellem arbejdsgiver og lønmodtagere, således at afskedigelserne afværges eller i hvert fald begrænses mest muligt.

Lovforslaget skal endvidere sikre, at der så tidligt som muligt over for arbejdsformidlingen afgives varsel om de påtænkte afskedigelser og senest 30 dage inden disses ikrafttræden, således at arbejdsformidlingen får mest mulig tid til at afbøde følgerne af afskedigelserne gennem placering af de af-